

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/93/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618201134
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7618201134.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, P.O.BOX 205, IČO: 37 927 795 proti žalovanej: C. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom v D. L. E., Š. L. XXXX/XX, o zaplatenie 4.801,58 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 5Csp/24/2018-83 zo dňa 19. marca 2019

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku pod č. I.

II. Z r u š u j e rozsudok vo výroku pod č. III. a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 4.219,49 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 5.5.2015 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobcovi priznáva proti žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 75,76 %, o výške ktorej bude po právoplatnosti rozsudku rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 4.801,58 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 5.5.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobca nárok uplatnil zo zmluvy o pôžičke č. 5023041 uzatvorenej dňa 6.10.2014 (ďalej len „Zmluva“) medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej pôžičku vo výške 4.379,35 eur, ktorú sa žalovaná zaviazala splácať v 60 pravidelných mesačných splátkach v sume 129,86 eur, a to do celkovej sumy pôžičky vo výške 7.791,60 eur. Do dňa podania žaloby, žalovaná uhradila žalobcovi sumu 159,86 eur a z dôvodu porušenia svojej povinnosti splácať splátky riadne a včas, žalobca vyzval žalovanú dňa 27.2.2015 na úhradu dlžných splátok a oboznámil žalovanú o podmienkach vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko žalovaná dlžné splátky neuhradila, žalobca dňa 19.4.2015 úver zosplatnil, o čom žalovanú informoval Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 29.4.2015. Žalovaná suma predstavuje celkový dlh žalovanej spolu s úrokmi z omeškania, v ktorej sume je zahrnuté príslušenstvo pohľadávky vo výške 3,60 eur, ktoré predstavuje náklady žalobcu spojené s vymáhaním pohľadávky.

3. Súd prvej inštancie v zmysle návrhu žalobcu vydal dňa 22.3.2018 platobný rozkaz, proti ktorému podala žalovaná odpor. Žalovaná v odpore proti platobnému rozkazu uviedla, že v čase uzavretia Zmluvy

trpela manickou fázou bipolárnej poruchy, teda závažným duševným ochorením, počas ktorého nebola spôsobilá uzatvárať zmluvy o pôžičkách ani ostatné zmluvy, kde je predmetom finančné plnenie, nakoľko nevedela zväžiť možné následky svojho konania a nemohla ho ani ovládať a z uvedeného dôvodu je zmluva absolútne neplatná. Na základe takto podaného odporu proti platobnému rozkazu súd prvej inštancie podľa § 267 ods. 3 CSP zrušil vydaný platobný rozkaz.

4. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, po jeho vyhodnotení, vec právne posúdil podľa § 34, § 38 ods. 1, 2, § 121 ods. 3, § 451 ods. 1, 2, § 457, § 489, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

5. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané a nesporné, že žalovanej bol zo strany predchodcu žalobcu poskytnutý úver vo výške 4 379,35 eur na základe právneho úkonu, ktorým bola zmluva o poskytnutí pôžičky zo dňa 26.9.2014. Za preukázané mal tiež na základe znaleckého posudku MUDr. Ladislava Lauka, č.17/2017 zo dňa 15.10.2017, že žalovaná v čase podpisu Zmluvy trpela závažným duševným ochorením, v dôsledku ktorého nevedela zväžiť možné následky svojho konania a nemohla ho ani ovládať, a teda nebola spôsobilá uzatvárať ani zmluvy, ktorých predmetom je finančné plnenie. Zmluvu preto súd podľa § 38 Občianskeho zákonníka vyhlásil za absolútne neplatný právny úkon. Ďalej dôvodil, že na základe tohto neplatného právneho úkonu boli žalovanej poskytnuté finančné prostriedky v sume 4.379,35 eur, čím na strane žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu a to plnením na základe neplatného právneho úkonu, ktoré plnenie je žalovaná povinná vrátiť. Na základe tohto neplatného právneho úkonu boli žalovanej poskytnuté finančné prostriedky v sume 4.379,35 eur, čím na strane žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu, a to plnením na základe neplatného právneho úkonu, ktoré plnenie je žalovaná povinná vrátiť. Keďže súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaná z týchto prostriedkov do podania žaloby vrátila celkovo sumu 159,86 eur, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.219,49 eur ako rozdiel medzi poskytnutým plnením a jeho už vrátenou časťou (4.379,35 eur mínus 159,86 eur). V prevyšujúcej časti žalovanej istiny súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, pričom žalobcom požadovanú náhradu nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky v sume 3,60 eur považoval za nepreukázanú. Uvedenú sumu súd žalobcovi priznal vrátane zákonného úroku z omeškania v zmysle žalobného návrhu, nakoľko mal preukázané, že žalovaná bola na vrátenie tejto sumy žalobcom vyzvaná listom zo dňa 29.4.2015, čo žalovaná nepoprela.

6. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP a § 262 ods. 1 CSP, v zmysle zásady úspechu v konaní. Dôvodil, že úspech žalobcu, ktorému bola z požadovanej istiny 4 801,58 eur priznaná suma 4.219,49 eur, predstavuje v percentuálnom vyjadrení pomer 87,88 % a jeho neúspech 12,12%. Čistý úspech žalobcu predstavuje 75,76%, a v uvedenom rozsahu priznal žalobcovi voči žalovanej náhradu trov konania. Doplnil, že nevzhladol existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré predstavujú podmienku pre prípadnú aplikáciu ustanovenia § 257 CSP.

7. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalovaná. Navrhla rozsudok v celom rozsahu zamietnuť.

8. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že sa nachádza v situácii, kedy z dôvodu jej zhoršujúceho sa zdravotného stavu a často sa opakujúcim depresiám nie je reálny predpoklad, aby sa zamestnala. Uviedla, že dňa 15.2.2019 bol preskúmaný jej zdravotný stav, kde posudkový lekár určil pokles schopnosti žalovanej vykonávať zárobkovú činnosť na 60%, pričom jediným príjmom žalovanej je invalidný dôchodok vo výške 192,30 eur, nakoľko žije sama a z dôvodu jej ochorenia zostala bez akéhokoľvek majetku a úspor. Poukázala na skutočnosť, že v konaní mal súd na základe znaleckého posudku MUDr. Ladislava Lauka za preukázané, že žalovaná v čase podpísania Zmluvy trpela závažným duševným ochorením.

9. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej nevyjadril.

10. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 CSP a v znení odvolacích dôvodov, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné v

napadnutom výroku pod č.I a to z dôvodu nenaplnenia z obsahu odvolania zrejmých odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP, čo nemožno konštatovať o výroku pod č. III , ktorý nespĺňa predpoklady v zmysle § 220 ods. 2 CSP v znení nenaplnenia predpokladov podľa § 257 CSP.

11. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 27.5.2020 o 10,25 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 212/II.p., s uverejnením dňa 15.5.2020 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1, 3 CSP a § 378 ods. 1 CSP.

12. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený v prípade ak dôjde k vadám konania alebo aj vadám rozhodnutia, v dôsledku ktorých súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

13. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumiť taký procesný postup súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu Civilným sporovým poriadkom za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť najmä procesným postupom súdu, ktorý rozhodnutiu predchádza. Zároveň podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom, môže dôjsť nielen procesným postupom súdu tak ako je to vyššie uvedené, ale aj rozhodnutím samotným a to v prípade, ak rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

14. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, t.j. vadami konania podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP sú iné vady, ktoré mohli mať vplyv na výrok rozhodnutia s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP.

15. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP t.j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnosťami prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

16. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

17. Odvolací súd uvádza, že štruktúra práva na odôvodnenie rozsudku je od 01.07.2016 upravená v ust. § 220 CSP.

18. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

19. Podľa § 220 ods. 3 a 4 CSP ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu. Jednotlivé odseky odôvodnenia rozsudku sa označujú arabskými číslicami

20. Odvolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia merita veci. Súd prvej inštancie dôsledne prihliadol na všetky dôkazy, ktoré boli v konaní preukázané a pre rozhodnutie v spore aj relevantné a z týchto dôvodov je preto aj jeho rozhodnutie preskúmateľné vo výroku pod č.l.

21. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, čo považoval za nesporné a preukázané, že žalovanej bola zo strany žalobcu poskytnutá pôžička na základe právneho úkonu, ktorým bola Zmluva o pôžičke. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie taktiež za preukázané, že právny úkon, na základe ktorého bola žalovanej poskytnutá pôžička je absolútne neplatný v zmysle § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), nakoľko psychiatrickým znaleckým posudkom bolo v konaní preukázané, že žalovaná v čase uzavretia Zmluvy konala v duševnej poruche, ktorá ju pre daný právny úkon robila nespôsobilou.

22. Súd v konečnom rozhodnutí preto správne vychádzal z obsahu žaloby, skutkových tvrdení žalobcu v žalobe a listinných dôkazov predložených žalobcom. Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva dostatočne vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

23. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata sumy 4 801,58 eur na základe Zmluvy o pôžičke uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou, ktorú súd prvej inštancie posúdil ako absolútne neplatný právny úkon a keďže žalovanej bolo poskytnuté žalobcom finančné plnenie v sume 4.379,35 eur, ktoré v sume 159,86 eur žalobcovi vrátila, vo výške 4.219,49 eur sa z dôvodu neplatného právneho úkonu bezdôvodne obohatila v zmysle § 451 OZ s odkazom na § 457 OZ tak, ako to správne aj konštatoval súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP).

24. Odvolací súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci súdom prvej inštancie dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie v časti výroku I. je možné potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, čo ale nemožno konštatovať o III. výroku napadnutého rozhodnutia, ktorý odvolací súd zrušil podľa § 391 ods. 1 CSP s odkazom na § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie, za účelom prejednania a rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania, s prihliadnutím ex offio na posúdenie predpokladov podľa ust. § 257 CSP, berúc do úvahy aj odvolacie námietky odvolateľky s tým, že aj v tejto časti má rozhodnutie spĺňať predpoklady podľa § 220 ods. 2 CSP:

25. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodne v zmysle § 396 ods. 3 CSP v znení aj trov tohto odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).